

MOTERŲ DIRVA

Liepos (July), 1946

No. 7.

MĖNESINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moteryų Sąjungos Centro Valdyba 1945-7

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN, N. PAKALNIS, 259 No. 5th Str., Brooklyn, New York.

Pirmininkė — ALBINA DRIZA, 1233 Broadway Ave., Grand Rapids, Mich.

Vice pirmininkė — VERA GALNAITE, 717 W. 18th St., Chicago 16, Ill.

Raštininkė — ALBINA POŠKIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Išdavininkė — ELENA STATKIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

IŽDO GLOBĖJOS

Iždo globėjos: ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit 21, Michigan.

NELLIE MESKUNIENĖ, 91 Congress Ave., Waterbury, Conn. W

DAKTARAS-KVOTĖJAS

DR. S. BIEŽIS, 2201 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst.—JULĖ JANUŠONYTĖ 10 Kelsey St., New Britain, Conn.

Illinois valst.—MARIJONA PAUKŠTIE-
NĖ, 4318 S. Maplewood St., Chicago 32, Ill.

Massachusetts, Maine ir New Hampshire
valst.—ANTANINA WACKELL, 237 Mill-
bury St., Worcester, Mass.

Michigan valst.—MARIJONA KASEVI-
ČIENĖ, 16856 Littlefield, Detroit 27, Mich.

New York ir New Jersey valst.—STASĖ
SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Ave., Rich-
mond Hills, N. Y.

Ohio valst. — ONA STAPULIONIENĖ,
1218 Castleton Road, Cleveland Heights,
Ohio.

Pennsylvania valst. — EVA JURKEVI-
ČIUTĖ, 401½ West Coal St., Shenandoah,
Pa.

Maryland val.—ANELE LAUKAITIE-
NĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA

J. SALASEVIČIENĖ, 918 Helmsdale Rd.,
Cleveland Heights 12, Ohio. M. DELIO-
NIENĖ, 10 Shannon St., Worcester, Mass.
J. ČEPULIENĖ, 5526 So. Wolcott Street,
Chicago 36, Ill.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd St.,
Chicago 8, Ill.

LITERATINĖ KOMISIJA

V. GALNAITE, 717 W. 18th St., Chicago
16, Ill.

P. ŠTAUPIENĖ, 13601 Beaumont Ave.,
Cleveland, Ohio.

D. KAMINSKIENĖ, 6604 So. Washtenaw
Ave., Chicago 29, Ill.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

S. SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Avenue,
Richmond Hills, N. Y.

E. ŠIRVINSKIENĖ, 4541 So. Rockwell
St., Chicago 32, Ill.

LEGALIS PATARĖJAS

ADV. JOSEPH GRISH, 77 W. Wa-
shington St., Chicago, Ill.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephone: SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephone: SEEley 6632

PLANTING THE SEED

A. M. WACKELL

The question most often asked by non-members—why do we have annual drives? Many new members, also the non-members do not know that the A.L.R.C. Women's Alliance is the only National Lithuanian Catholic Beneficial Organization in the United States.

Every large organization (particularly a national organization) makes an annual appeal for enlarged membership or else it will cease to function.

In the year 1512, Juan Ponce de Leon, a Spanish explorer, broken in health, set out on a quest for the fountain of perpetual youth. Unlike the Spanish gentleman, we cannot go elsewhere in search of young members; we cannot turn to other sources or to other nationalities for revitalization or rejuvenation; we must find our source of stimulation, good sense and high-minded devotion among our Lithuanian Catholic women and girls in our own communities. There are many intelligent young women and girls possessing ability and foresight among us, but our greatest difficulty is in reaching them.

We now have 73 chapters, those chapters have an approximate total membership of 3,000. That figure is NOT impressive in comparison with the non-Catholic and non-Lithuanian organizations. States also demand an evergrowing membership. That is why we have our annual drives.

As we all know (especially do the men and the politicians around election time) there have been many radical changes in the lives of women during the past 50 years. Women

have proven themselves to be efficient not only in their homes but in politics, business, medicine and arts. Why can't we show our efficiency in working towards our goal which is the unity of all Catholic Lithuanian women and girls in this country. We must organize in strength and become a large, strong national organization with influence and power behind us, so that we may also be outstanding.

Recently I read an article which contained a list of national women's organizations. My eye traveled down the length of the page expecting to find the A.L.R.C. Women's Alliance. My disappointment was acute, for our organization was not listed. Surely only because, as Catholics we are many—separately; but few—collectively. Our women and girls seem to lack either incentive or are frankly—indifferent.

The question is also put to us, — what will we get out of it? We receive financial aid in time of illness. As for getting anything else out of an organization; we get just what we put into it. You desire to have a garden, you put back-breaking labor into it so that its production will be healthy and good. In the fall, you are pleased with the harvest; and in yourself, there is a certain satisfaction in having accomplished something worthwhile. On the other hand, you give your garden a spade, a hoe and a promise. Net result? Nothing. Your garden is barren and for that matter so aren't you.

Certainly the annual drives require considerable work! But work should not be considered a penalty or some-

thing to be ashamed of. Members should contribute something of themselves towards an organization's vitality, to stimulate it for a fuller existence for helpfulness to others and for service to their parish.

The drive is closing. What the harvest of our plantings will be, we will soon know. Shall we have that certain satisfaction in having accomplished something worthwhile, or shall we find various ways to excuse ourselves? Aren't there some slackers amongst us who for their own perverse reasons would not try? Did we sow the seed this year to germinate next year? We need not stop because the drive is closing, but we can plant the seed throughout the remainder of the year.

A few years ago, after introducing the subjects of the Alliance to several friends and inviting them to enroll, they replied that they would like to, but for certain existing reasons they had no desire to become members. This year their excuse for not joining is non-existent and so they have become members. They had not forgotten.

So if the girls and women we have approached were unable to enroll this year, for one reason or another, they may do so next year; for the seed—the Catholic meaning of the Alliance has already been planted.

Su Dievo pagalba
Ir mokslu šarvoti!
Tik stokim į darbą
Už laisvę kovoti,
Išnyks palydovai nakties!

Maironis

Motinos jausmas yra stipresnis už baimę ir gilesnis už meilę, nes jis negali motinos širdy ir baimę ir meilę.

Pranešimas apie BALF seimą

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Seimas šaukiamas 1946 metų Rugsėjo-September 2 d. New Yorke.

Pagal BALF įstatus, kiekvienas Skyrius turi teisę rinkti ir siųsti į Seimą po vieną atstovą nuo 25 narių, užsimokėjusių savo mokesčius. Kiekvienas Skyrius, nežiūrint savo narių skaičiaus, turi teisę siųsti vieną atstovą.

Visi BALF Skyriai prašomi išrinkti atstovus ir pasirūpinti, kad jie atvyktų į Seimą, kurs bus labai svarbus. Jame dalyvaus pirm. kun. Dr. Juozas B. Končius, kuris bus tik ką grįžęs iš Europos. Jei savo darbų Seimas negalės užbaigti Rugsėjo 2 d., jis galės būti pratęstas Rugsėjo 3 d.

Išrinkus atstovą, reikia tuojau pranešti Centro Sekretorei. Paskutinė pranešimo apie atstovų išrinkimą diena yra Rugpjūčio-August 19.

Seimo posėdžių vieta ir darbotvarkė bus pranešta vėliau.

Nuoširdžiai kviečiame visus BALF Skyrius gyvai susidomėti Seimu, rinkti atstovus, laiku pranešti išrinktųjų atstovų vardus ir paruošti naudingų sumanymų, kurie pagelbėtų lietuvių šalpos darbe.

Iš anksto reiškiamo visiems Skyriams dėkingumo žodį už jų pastangas BALF Seimo pasisekimui užtikrinti.

BALF Direktorių Valdyba:

Vice pirm., Nadas Rastenis,

einąs Pirmininko pareigas

Vice pirm., Antanas A. Olis

Vice pirm., Kun. Jonas Balkūnas

Vice pirm., Vera J. Količienė

Sekretorė, Nora Gugienė

Iždininkas Dr. Antanas Zymontas

Fin. Sekr., Antanas Žilinskas.

Tetos Laumikienės Kampelis

KAIP NORĖČIAU BŪTI GRAŽI

“Kaip norėčiau būti graži” Paulinai betariant šiuos žodžius jos motina, nepertoliausiai sėdėdama, gardžiai nusijuokė ir pridūrė: “Jei būtų galima padaryti tavo veidą gražų, Paulina, pasakyk man, į ką norėtumei būti panaši? Tark žodį, nes didelis įdomumas ima sužinoti?”

“Gerai, norėčiau turėti mėlsvas akis, lygų veidą, nosę kaip tetos Florijanos, burną maždaug kaip Birutės Astrauskaitės, ir...”

“Užteks, užteks” pertraukė motina. “Manau norėtumei išrodyti, kaip krautuvėje padėta pardavimui lėlė. Gal, tavo išrinktoji kombinacija visai nesusiderinti su grožio skoniu. Bet atsimink, mylimoji dukrele, Paulina, kad pati lengvai gali savo veidą pagražinti ir padaryti naują. Tai nereikia, kad gali pridėti naują nosę, permainingi akių spalvą ar prisilipdyti naują burną ar lūpas. Pasižiūrėk, pati turi traukiančias rūdas akis ir tįsias nosę. Pati gali daug ką padaryti, kad jų išraiška būtų naudinga tau ir kitiems. Tiesa, tavo burna plati, bet tavo dantys gražūs ir, jei mokėsi daugiau šypsotis, nebūsi susiraukusi; jei savo veide parodysi linksmumą, ne nusiminimą; jei mintysi apie malonius dalykus, pati trumpame laike nusistebėsi, kiek galėsi prisidėti prie pagražinimo savo veido. Dukra!... Pabandyk ir pasižiūrėk, kaip tavo pastangos išvystys naujenybių.”

“Surasti naują veidą savo asmenybei sunkus dalykas, bent man taip išrodo?” tarė Paulina, ir netrukus jos veidas kaip ankstyvas vasaros saulutės spindulys švietė. “Žinai ką ma-

myte?... pabandysiu išpildyti visus tavo patarimus.”

★

Mark Twain, žymus Naujosios Anglijos rašytojas, sykį išsireiškė:

“Raukšlės veide dažniausiai parodo, kur gyvena šypsenos.” Mūsų senatvėje veido išraiška parodys kitiems asarų pakalnių vaikams, kad mes savo dienoje skleidėme saulutės spindulius nuvargusių ir nusiminusių žmonių širdyse.

Atsimenu mokslo dienų žodžius profesorius, kuris nuolatos sąkydavo:

“Gyvenimas—brangus daiktas. Kaip malonus kvepėjimas pagražina rožę, taip ir šypsena papuošia moterį ir jos gyvenimą.”

Sąjungietės! Mes, kaip rimtesnės katalikės moterys, galėtumėme gyvenime įvesti daug malonumų, jei mokėtumėm daugiau linksmumo ir šypsenų paskleisti žmonių tarpe. Nemažoni šypsena iškreipia žmogaus gražumą ir yra daug daugiau biauresnis dalykas, negu susiraukimas. Kažin kas žmogaus būde gali per šypseną pasakyti kitiems, kas jis per vienas. Gaila, kad pasaulyje vaikščioja daug žmonių kurie niekad nenusišypso; jie vien tik išsišiepia.

★

Šiandien gyvenimas yra per daug pripildytas nemalonumų ir prikimštas visokių nelaimių. Visagalis Dievas sukūrė pasaulį žmogui, kad jis per tai surastų džiaugsmo kelią prie Jo Amžinosios išminties. Mūsų, katalikų tikėjimas, kaip tik ir yra vilties tikėjimas. Sakramentai, Dievo malonės yra pri-

taikintos nekaltam šventajam ir didžiausiam nusidėjėliui. Visi tame tikėjime mato ateities spindulius tikros vilties. Prigulėkime prie gerųjų samarijiečių, skleiskime linksmumą savo šeimos nariams, susirinkimuose. Parapijos darbuose būkime perdirbėjos nelaimingų susiraukusių veidų. Nesvarbu, ar mūsų ar kitų akys mėsos ar juodos, ar mūsų plaukai šviesūs ar tamsūs, ar mūsų nosis kumpa ar ilga, ar stora, ar mūsų burna plati ar siaura. Svarbiausias dalykas, kaip mes tą savo veidą naudojame, kad kitų gyvenime mūsų maloni šypsena ir ramios akys neštų viltį ir džiaugsmą.

Pasaulis būtų begalo malonus gyventi, jei ne žmonės. Jie daugiausiai padaro visus nesmagumus ir nelaimes. Žmogus yra žmogaus didžiausias neprietelis. Jis pradėjo mesti visą atsakomumą savo prasikaltimų kitam gyvenančiam rojus mieste ir, gaila sakyti, iki šiai dienai tas pačias padarytas klaidas siunčia atgal. Didžiausia dalis visų skausmų, nuliūdimų ir vargų gyvenime yra žmogaus išmislas. Bet su pasididžiavimu žmogus užsidegęs bailingu negerbimu, drįsta visą atsakomybę mesti Dievui. Visos pasaulio nelaimės kyla iš laužymo gamtos: kūno, piliečių, proto ir doros įsakymų. Visi šie įstatymai kiekvienam žmogui yra gerai žinomi, bet žmogus, paprastai, nepaiso. Jis mano sau, imsiu bandymus ir per tai pasiseks išvengti įvairių pasekmių. Bet gamta skaudžiu balsu šaukia: "Kas sulaužo, vėliau užmoka."

Koks gražumas gali žmogaus gyvenimą puošti, jei jo sąžinė nuolatos jam išmėtinėja ir rodo padarytas klaidas. Niekas negalėjo ir negalės visų

netobulybių iš savęs išrauti. Mes bandome bent iš dalies save pagerinti. Ukininkas pavasario sulaukęs ir, sėdamas grūdą į žemę, nesitiki, kad kiekvienas grūdas išdygęs ir neš vaisių. Jis viltį parėmė daugeliu grūdų. Taip ir mes, iš daugelio bandymų permainyti save ir savo netobulumus, gyvenimo dienoje vis pasirodys kokios nors dorybės.

"Kaip norėčiau būti graži" šie žodžiai, ištikrųjų, gražiai skamba, bet vien savimi jų mintis neišsipildys, jei mes ant vietos stovėsime ir vien žodžiais džiaugsimės. Reikia daug darbo įdėti. Dievas mums davė priemonės tos laimės sulaukti.

Sąjungietės! prie darbo.

Išminties Grūdėliai

Vaiko žaidimas nėra tuščia pramoga, jis turi aukštą prasmę ir galią reikšmę; rupinkis juo, plėsk jį, motina. Saugok, globok jį, tėve.—*Frobel.*

—o—

Stebuklas, kurį gali padaryti kiekvienas žmogus, yra labdarybė, t. y. darbas ar auka, suteikta artimui tyru nuoširdumu, gražiu gerumu ir atsižadėjimu.—*E. Šipavičius.*

—o—

Jaunuolis, žiūrėdamas į pasaulį, gali abejoti moterimi; žvelgdamas į motiną, jis abejoti negali.

Didžios mintys eina iš širdies.

Pyktis, barimai ir riksmas — tėvų bejėgiškumo žymės.

Vaikus gerai saugo tik jų motinos, o vyrus—jų žmonos.—*J. Joubert.*

Svarbiausias dalykas auklėjime — geras pavyzdys.

Palaimintoji Motina Frances Cabrini, kurios įskaitymas į šventųjų eilę įvyko Romoje, šv. Petro Bazilikoje, Liepos 7 d., šių metų.

Skaisčių papročių vaikuose auklėjimas

Kad pasauly negimtų kaskart nekaltų vaikų, žmonija greitu laiku nedorybių tvane paskęstų. Nes mažieji, nekaltieji kūdikėliai yra tuo nepaprastu akstinu, kurs ir didžiausius nusidėjėlius pakreipia į tikrąjį ir kietaširdžius budelius suminkština, ir teisinguosius prie dar didesnio tobulumo paragina. Kaip meilios, patraukiančios ir sujudinančios mažutėlio akelės! "Nekaltos kūdikėlio akelės, sako auklėtoja Ernst, yra sviežias, kaip rasa, besikėčiančios žmogais puokštelės papuošalas, šalip kurio visoks dirbtinis gražumas atrodo vien biauromu." Vaiko nekaltas veidas jau ne vieną paklydėlį ir sukietėjėlį yra pakreipęs į tikrąsias gyvenimo vėžes. Brangintina vaikų nekaltybė!

Bet reikia neužmiršti, jog vaikų nekaltybė visiškai skirias nuo suaugusių nekaltybės. Nors vaikai gimsta pirmą kartą nuodėmė, tačiau iš mažens jie dar neturi ir nejaucia jokių lytinių palinkimų. Čia ir yra tėvų pareigia budėti prie savo mažutėlių ir neleisti peranksti įsiviešpataut juose piktiems geiduliams. Nes, jau iš jaunų dienų siaučiant lytiniais palinkimams, susilpnės vaikuose valia ir, užaugę, nebeįstengs atsilaikyti priešais visokias kūno užgaidas, pasaulio smagybės, viliojimus, piktosios dvasios gundymus. "Kai neprotingajam gyvulyj palinkimai iš pačios įgimtios laikos ribų, rašo mokslinčius Pešas, žmonių giminė visiškai išnyktų, jeigu be apribojimo tenkintų jausmų palinkimus." Tik iš mažens užgrūdyta vaikų valia galės paskui drąsiai stoti į kovą su pirmą kartą

nuodėmės sugadinta įgimtimi, kurios blogi palinkimai tik paaugus ima reikštis.

Ta kova su piktais įgimties lytiniais palinkimais yra ne kas kita, kaip tik laikymos skastybės, kuri vadinama ir papročių skaistumu. Nes nekalto žmogaus visi papročiai yra skastybės žiedais puošiami. Skastybė yra "uoliame ištvermingume ir ištikimame nugalėjime lytinio palinkimo sulig proto taisyklių ir Dievo įsakymų," rašo viena auklėtoja. Tėvai privalo kuouoliausiai rūpintis palaikymu vaikų skastybės. Nes ji yra vainikas visų moralinių dorybių. Ji yra puolamoji kova su kūniškąja piktybe ir apsiginamoji kova nuo nešvarybės. Bet, kad skastybė galėtų nugalėti visas kliūtis, auklėtojai privalo vaikus sergėti nuo visa to, kas jų skastybe gali įžeisti, t. y. auklėtojai privalo rūpintis visų papročių skaistumu, nekaltumu. Papročių skaistumas yra tuo auksiniu viduriu, apie kurį privalo suktis visos žmonijos auklėjimas, ir tuo aukštu siekiu, prie kurio turi veržtis dori tėvai ir pavyzdingi auklėtojai. "Kas yra žmogus, nors ir su aukščiausią išorinę kultūrą, sako Ernst, nors ir su mitriausiu protu bei artistiniu gabumu, jeigu pasiduoda nuodėmingiems palinkimams? Gi ne kas kita, kaip dailiai atrodamas, bet viduje kirminų griaužiamas vaisius." Užtat garbė ir palaima tiems tėvams, kurie savo vaikams palieka ne didžiausius turtus, bet tvirčiausius skaisčių papročių pamatus.

Vaikų skaistumu privalo rūpintis

abu tėvu, bet ypač motina turi būti prie savo vaikelį. Nes motina dažniau su vaikais bendrauja ir turi jautresnę sielą, kuri nepakenčia visokio nešvarumo, nepadorumo, šlykštumo. Motina tai—antras vaiko angelas sargas. "Vaikelui pirmasis gyvenimo pavyzdys yra mylinti ir mylima motina. Jos elgimasis įsispaudžia, kaip vaške, minkštoj vaikelio sieloj ir mokina jį iškalbingiau už kiekvieną žodį," rašo kun. Urbonas.

Puolimo pavojuje stovi kaip berniukai, taip ir mergytės: visų vaikų igimtis greičiau linksta į pikta, negu į gera. Bet daugiau priežiūros reikalauja berniukai, kurie, kaip gyvenimo patyrimas rodo, dažniau ir greičiau puola. Yra mokslinčių išskaityta, jog ant vienos puolusios mergaitės išpuola po 4—10 puolusių bernaičių. Atsižvelgus į žmonijos greitesnį išgelbėjimą iš šiandienio dorinio puolimo, mergaitės reikalingos rūpestingesnio auklėjimo. Nes mergaitės ilgainiui taps motinomis. O kokios bus motinos, tokią ir ainiją išauklės. Ne gi gali obuolys toli krist nuo obelies. Tačiau, aplamai imant, reikia dorai auklėti visi vaikai, kad jie išaugtų Dievui gerais sūnumis, tėvynei tinkamais piliečiais, patiems tėvams senatvės paguoda. Juk geri vaikai tai—auklėtojų paguoda, sako šv. Raštas.

Dėl ko gi visi taip bijo paleistuvystės ir kreipia auklėtojų domę į papročių skaistumą? Gi dėl to, kad paleistuvystės įsivyravimas veda tautą prie išnykimo. "Nešvarybės nuodėmė yra pamaži savižudybė," sako kun. Urbonas. Užtat, kam rūpi savo tautos ateitis, kieno šir-

dy dega Dievo meilės ugnis, kas trokšta sau ir savo ainiams laimingo žemės gyvenimo ir amžino danguje karaliavimo, tas negali šaltai žiūrėti į jaunimo dorinį puolimą; bet turi visomis pajėgomis ir visokiomis priemonėmis stengtis vaikus auklėti tikrai skaisčius. "Pavienis žmogus—sako gyd. Bohn 1904 m. Kelno kongrese kovai su nepadoriais raštais—kurs toj srity nemato jokių kliūčių, visuomenė, kuri nedaro tam jokių ribų, valstybė, kuri leidžia paleistuvystę, prasikalta daline ir pagaliau visiška savižudybe."

Taigi, tėvai ir auklėtojai, daugiau domės kreipkim į vaikų skaisčius papročius! Ypač reikia rūpintis auklėjimu mergaičių, kad iš jų susilauktumėm dorų motinų. "Žmonijos atgimimas išeis ne iš teisdarių, ne iš šio pasaulio didžiūnų: Bažnyčia tą atgimimą pramato krikščioniškoj moteriškėj. Visuomenė bus toki, kokią ją išauklės moteriškė—motina." Reikia vengt šlykščių kalbų. Nes baurios kalbos gadina gerus papročius. Reikia rodyt vaikams gražūs pavyzdžiai darbuose, kasdieniuose elgimuose. Nes žodžiai mokina, pavyzdžiai patraukia. Reikia vaikai saugot nuo blogų draugavimų. Nes blogi draugai žmogų nuveda nuo tiesiojo kelio ir pameta nedorybių klampynėse... Žodžiu sakant, reikia nuolatinio budėjimo vaikų auklėjime. **Byras.**

Girdit—po visus kraštus
Žvanga mums paruošti pančiai...
Priešas lenda, kaip šarančiai,
Geležinio Vilko dančiui
Darbo bus, tai bus!

MOTERYS IR DARBAS

Pirmoji moteris A. J. Valstybėse dirbtuvėje buvo Deborah Skinner. Tai buvo 1814 m., kada pirmutinės garo jėgos sukamos staklės fabrike įvestos Waltham, Mass. Ir taip, mašinų amžius pradėjo naują erą moterims naudinguose užsiėmimuose.

1944 m., po 130 metų, šioje šalyje, 19,000,000 moterų dirbo fabrikuose. Iš šio skaičiaus, apie 3,000,000 buvo uni-jos narės.

Neseniai "American Federationist" žurnale Frieda S. Miller, Darbo Departamento Moterų Biūro Direktorė, nupiešė rolę, kuria moterys vaidino darbo judėjime per 130 metų, ir jų pastangas atsiekti geresnės darbo sąlygas ir saugesnį stovį.

Jau 1824 m., rašo Miller, "moterys audėjos" Pawtucket, Rhode Island, išdrįso streikuoti, kad pagerinus savo padėtį. 1980 metuose sustreikavo batų darbininkės. Maršuodamos sniegu, jos nešė vėliavą, ant kurios buvo užrašyta "Amerikos moterys nebus vergės." Jos susivienijo į draugystę "Šv. Kris-pino Dukterys." Ši draugija buvo pirmutinė amato unija darbininkėms.

Po kiek metų moterys buvo suorganizuotos atskirai nuo vyrų. Bet kada pabaigoje 18-to šimtmečio Darbo Vyčiai susitvėrė, moterys galėjo prisi-rašyti prie šios unijos ir joms unijos konstitucija užtikrino lygų atlyginimą už lygų darbą.

Kada Amerikos Darbininkų Federa-cija susitvėrė, irgi 18-me šimtmetyje, moterys buvo priimamos į kitas uni-jas. ADF seime 1890 m., moteris, "retail clerks iš Findley, Ohio," buvo delegate pilnomis teisėmis.

Šio šimtmečio pradžioje įsteigta Moterų Amatų Unijos Lyga. Narės buvo ne tiktai amatų unijistės, bet ir tos, kurios jas rėmė. Toji lyga padėjo

moterims organizuotis ir kovoti už ap-saugojamus darbo įstatymus.

"Amatų unijų moterys pripažino savo atsakomybę ir jos turėjo drąsą išsaukti streiką, kad pagerinus savo stovį," tęsia straipsnio rašytoja. "Vie-nas didžiausių streikų, kuriam mote-rys dalyvavo, įvyko New Yorko mieste prieš 35 m., kada 20,000 drabužių siuvėjų sustreikavo. Nemažas skaičius streikuojančių moterų buvo policijos suimtos ir bausmės turėjo užsimokėti."

1917 metais, Amerikai įstojus į karą, nemažiau 7,500,000 moterų buvo pri-skaitytos prie šalies darbininkų jėgos.

Darbininkų veikla per pirmutinį Pasaulinį Karą buvo panaši, ir ant mažesnės skalės—į veikimą antrame Pasauliniame Kare.

Jau 1918 m. joms užtikrintas lygus atlyginimas už lygų darbą. Progreso buvo padaryta mažai iki karas pasi-baigė.

Nuo 1920 iki 1933 m. didelės pažan-gos darbininkų susiorganizavime ne-buvo. Nedaug progreso padaryta ir pravedime apsaugojamų darbo įstaty-mų darbininkėms. Bet Moterų Biuras—įsteigtas 1918 metais, kaip Women in Industry Service, ir kurį Kongre-sas padarė pastoviu—suformulavo vi-są eilę pasiūlymų ir sumanymų, kurie pagerintų darbininkų padėtį. Šio Biu-ro išradimai ir raportai pradėjo vei-kimą, kuris stengė kovoti žemas algas ir ilgas valandas darbininkėms per 1929 m. prasidėjusią depresiją.

Keturi karo metai matė žymų pro-gresą kovoje dėl lygaus atlyginimo. Daugelyje karo dirbtuvių, visi darbi-ninkai, nežiūrint lyties, gavo lygią algą.

Daug kartų National War Labor Board įsakė mokėjimą lygių algų mo-

terims. Unijos žymiai prisidėjo prie šios kovos.

Antrasis Pasaulinis Karas, pastebi rašytoja, priverstė didesnį dalyvavimą moterų unijų veikime. Nors da negalime spėti, kiek darbininkų prisirašys prie unijų, bet galime sakyti, jog ateityje moterys užims savo vietą amato unijose.

Per Rooseveltto administraciją darbininkų padėtis žymiai pagerėjo. Pravesta geresni darbo įstatymai valstijose ir taipgi nauji federaliai darbo įstatymai, kurie įvedė geresnes darbo ir gyvenimo sąlygas ir ragino darbininkes prisidėti prie unijų.

Prieš Pearl Harbor organizuotame darbe buvo 800,000 darbininkų. 1944 m. skaičius pasiekė jau 3,000,000 ir jis išaugo iki 496%.

Karo pramonėj buvo 375,000 moterų elektros gamyboj; 3,60,000 orlaivių dirbtuvėse, 275,000 mažesnių ginklų fabrikuose; 150,000 laivų statyboj; 45,000 plieno dirbtuvėse. Transportacijos darbuose dirbo 650,000 moterų arba du syk kiek dirbo prieš karą.

BALF SIUNTINIAI EUROPON

Šių metų Gegužės mėn. pabaigoje ir Birželio mėn. Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas išsiuntė 7 siuntas įvairių daiktų lietuviams tremtiniams Europoje. Jų tarpe buvo: 45,560 sv. maisto, 28,618 sv. drabužių ir batų, 4,794 sv. mokykloms reikmenų, apie 5,000 tomų knygų ir žurnalų Baltijos Universitetui Hamburge, 277 sv. medikamentų ir 277 sv. virtuvės reikmenų. Šių siuntų vertė siekia per 44,000 dol.

Mūsų šventa pareiga — gelbėti Lietuvai.

Gimtinė šalis

Lietuva miela, šalis gimtinė,
Tu esi graži, mano tėvynė.
Miela man buvo tenai gyventi,
Ir tavo grožį gerai pažinti.

Tavo šalelėj girių platybė,
Jose paukštelių didi daugybė;
Pavasariu ankštų rytelių,
Įvairių paukščių girdis balseliai.

O kaip ateina jau vasarėlė
Ir užkukuoja ten gegužėlė,
Malonu būna tai paklausyti,
Sunku tą grožį čia aprašyti.

Einantiems tavo viešais keleliais,
Gėrisi visi lauko rugeliais.
Gražiai išaugę aukšti subuoja,
Vėjo pučiamos varpos linguoja.

Ir vasarojas gražiai atrodo,
Lygios pievelės žieduos paskendę
Sraunūs upeliai ten gražiai tėka,
Į Nemunėlį skubina, bėga.

Nemunėlis upių karalius,
Žalumas puošia jojo krantelius.
Gan smarkiai bėga jo vandenėlis,
Atspindi saulės jam spindulėlis.

Ten ir saulėlė, rodos, šviesesnė,
Dangaus mėlynė yra aiškesnė.
Naktį padangė graži žvaigždėta,
Dažnai naktimis mėnulis svečia.

Smagu, malonu buvo gyventi,
Gaila, kad reikėj man iškelti
Į kitą šalį laimės ieškoti,
Kurios ik šiolei negaliu rasti.

Širdis nerimsta tarp svetimųjų,
Negaliu pasiekt dabar savųjų.
Tiktai mintimis skrendu kasdieną
Ten atlankyti juosius kiekvieną
Kad nors sapnyje juos pamatyčiau.
Į tą šalelę nuvykt galėčiau,
Tada nudžiugtų mano krūtinė,
Kaip atlankyčiau šalį gimtinę.

Alovės Dzūkė.

EFFICIENCY

By G. W. KANEB

(Continued)

"Yes, in spite of everything you must be able to see that you and David aren't living a really happy married life together. It's true, is it not?"

"Did David tell you that?"

"He told me very little; I guessed the rest".

"What is your proposal?" said Helen slowly.

"Well, you see, David has a wonderful opportunity to take over the managing of a branch of his company in England. It's something he really has set his heart upon, and I feel that it would be best for you both if he could take it. You see, I know David so well that I can see how he's too proud to ask you to tear down something that you've built up, but after all, it's pretty important that a man should have the opportunity of being really happy with the woman he loves".

"That's true," whispered Helen.

I knew you'd understand; please will you at least consider giving up your business for a while —"

"My business?" broke in Helen.

"Yes, I know that you've centered your life around it, but couldn't you manage to have someone take it over so that you could leave for a while?"

"Leave it?"

"Yes, at least so that you could go over with David; he'd be so happy, and he'd feel as if he were really taking care of a real wife, not a business woman".

"I don't understand," faltered Helen, "You want me to give up my business and go over to England with David. Does David really want me to go?"

"Oh, my dear, if he felt that you really loved him enough to leave this business and go over with him — why, you wouldn't know David.

"But why do you —? faltered Helen, and stopped.

"Why do I take it into my hands to come and ask you to do this? Perhaps it is too presumptuous of me, — but my dear, when I see two people who really love each other, a sister has some rights."

"Sister", gasped Helen, "I didn't know David had a sister!"

"Really a foster sister", smiled Kay; "his father married my mother when we were youngsters and we were very close, but when mother died I went south to live with her sister who hadn't any family. David and I hadn't seen each other for years until the other day; I stopped on my way north. I've tried several times to get in touch with you, but your secretary always said you were too busy to talk".

Thoughts travelled through Helen's mind so swiftly that she was barely conscious of Kay Morehouse's departure. She rang for her secretary, and sent that young lady gaping to the phone to cancel any tentative arrangements for the cruise that might have been made. Then she reached for her personal phone, dialed her home number, and smiled into as she said;

"Elsie, do you think you could teach me how to cook?"

Finis

★

Gabriela Mistral, iš Chile, Pietų Amerikos, grįžo namo su Nobelio premija už poeziją. Buvo kiek laiko sustojus Am. Jungt. Valstybėse ir viešėjo pas prez. Truman'ą.

Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresas

Federacijos centro valdyba yra nutarusi šaukti Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą.

Kongresas įvyks Capitol viešbuty New Yorke Spalio 20 ir 21 dienomis.

Jau rūpinamasi Kongreso parengimu, programa ir atstovų bei svečių priėmimu.

Tas rūpestis yra pavestas Federacijos New Yorko apskrįčiai.

Birželio 28 d. apskritis savo susirinkime išrinko Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresui ruošti komitetą.

Komiteto garbės nariais įeina vietos ir apylinkės lietuviai klebonai kunigai N. Pakalnis, J. Balkūnas, K. Paulionis, J. Aleksiūnas ir J. Gurinskas—visi iš New Yorko; iš New Jersey: kun. M. Kemėžis, kun. I. Kelmelis, kun. J. Simonaitis, kun. L. Voiciekauskas, kun. J. Kinta ir kun. J. Šernis.

Komiteto nariais išrinkti: J. Laučka, J. Tumasonis, P. Montvila, K. Krušinskas, St. Lukoševičius, M. Galčius, K. Cerebiejus, J. Brundza, K. Baltrušaitis, J. Butkus, A. Vaičiulaitis, A. Pažereckienė, Butkienė, M. Dulkienė, Skarulienė, Šarkauskienė, E. Kašetienė, M. Mikolaitis, M. Varnis ir Pr. Stravinskienė.

Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresui ruošti komiteto valdybą sudaro: pirm. J. Laučka, vice pirm. K. Baltrušaitis, J. Brundza, St. Lukoševičius ir S. Cerebiejus, sekret. J. Tumasonis, išdin. K. Krušinskas, spaudos reikalams narys A. Vaičiulaitis.

Nakvynių komisijon įeina A. Pažereckienė, Galčius, M. Dulkienė, Butkienė, Skarulienė.

Pramogų komisijon išrinkti vietos parapijų vargonininkai.

Visi Amerikos lietuviai katalikai ir jų draugijos jau iš anksto raginami ruoštis šiai didelei progai—savo kongresui Spalio 20-21 d.d. New Yorke.

Tokios yra Katalikės Dukterys

Nesenai St. Louis, Mo., buvo metinė nacionalinė Amerikos Katalikų Dukterų (Catholic Daughters of America) konvencija, kurioj paaiškėjo du nepaprasti faktai organizacijos gyvenime ir veikime.

Vienas—bėgiu dviejų metų, tai yra nuo 1943 iki 1945, religijos, labdaros ir mokslo programoms organizacija yra išleidusi netoli \$1,000,000 (vieno milijono dolerių).

Kitas—per tą patį laiką organizacija gavo 50,000 naujų augusių narių, įsteigė 77 nepilnamečių skyrius ir 90 jaunamečių (nuo 10 iki 12 metų amžiaus) skyrius.

Taip yra su amerikonių, o gal, ir su kitų ateivių organizacijomis. O kaip su mūsų, lietuvių? Lietuvių centralinės fraternalės organizacijos vegetuoja; veikėjai skundžiasi nebegalį gauti naujų narių; daugelis jau yra net suskaite jų gyvavimo metus.

Kodėl taip pat mus?

MOTERYS DĖVĖS PLIENINES KOJINES

Jungtinių Amerikos Valstybių Geležies ir Plieno Instituto prezidentas, Walter Tower, pareiškė New Yorke, kad moterys greit galės dėvėti plienines kojines (pančiakas), kaip dabar kad dėvi šilkines ar "stiklines."

Jau kelios Amerikos kompanijos savo fabrikuose gamina nerūdyjančio plieno plonyčius siūlelius, iš kurių bus gaminamos kojinės moterims.

Nerūdyjantis plienas dabins ir dengs moterų kojas, šiam karui pasibaigus.

Rytmetinė giesmė

Vos rytai aušra pražysta,
Žemė ir dangus pragysta
Himną didį—sutartinį:
“Garbink Dievą Begalinį.”
“Garbink Dievą”—štai užgieda
Žolynėlis kraudams žiedą,
Miškas, gyvuliai, paukšteliai,
Kloniai, kalvos ir upeliai.
Ir žmogus, vos-vos pakilęs,
Mažas vaikas ar pražilęs,
Sekdams nykių sutvėrimą,
Savo Dievą garbinti ima.
Saulėi bekopiant pro šilą

Didūs himno tonai kyla
Į plačias, žydrias berybes,
Kur dangus džiaugsmu sužibęs.
Kaip negarbinti, nedėkoti,
Kaip Jam himno negiedoti,
Jei Jis rėdo, Jis maitina,
Kuria, valdo ir gaivina!
Daug žmonių nūn neatbudo:
Mirtimi giliai užsnūdo.
Jis mane pakėlė gyvą,
Kad pagarbinčiau Jį—Dievą.
Tad maldžiai ties tulpės žiedu
Su gamta klaupiu ir giedu
Himną Tau, Šviesos Kūrėjau,
Mano Dieve ir Globėjau.

PUBLICATION OF ANNUAL STATEMENT For The Year of 1945

hereby being published by request of the
DEPARTMENT OF INSURANCE OF SPRINGFIELD, ILLINOIS

TOTAL RECEIPTS AND DISBURSEMENTS

Column 6 of pages 2 and 3

INCOME

RECEIPT TOTALS AS FOLLOWS:

BALANCE FROM PREVIOUS YEAR 1944	\$107,761.88
Dues and per capita tax	15,950.19
Total received from members	15,950.19
Deduct payments returned to applicants and members	18.69
Net amount received from members	15,931.50
Gross interest on mortgage loans	NONE
Accrued Interest on mortgages acquired during the year	258.89
Gross Interest on bonds	1,125.00
Gross Interest on deposits in trust companies and banks	1,107.78
Gross income from society's property	NONE
Total income from investments.....	\$ 2,491.67
Sales of lodge supplies	83.43
Donations to Expense Fund	100.00
Certificate fees — members	13.00
A. Simutis — refund	50.00
Initiation fees	6.00
TOTAL INCOME	\$ 18,675.60
AMOUNTS CARRIED FORWARD	\$126,437.48

MOTERU DIRVA**15****III — DISBURSEMENTS**

Death claims	\$ 2,250.00
Sickness and accident claims	3,359.25
TOTAL BENEFITS PAID	\$ 5,609.25
Reinsurance benefits received	NONE
Net benefits paid	\$ 5,609.25
Total Benefits and payments made to members	\$ 5,609.25
Medical Examiner's fees	\$ 109.05
Salaries of home office employees	1,590.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees	46.09
Insurance Department fees and expenses	80.80
Rent, including NONE for society's occupancy of its own buildings	180.00
General Office maintenance and expenses	101.91
Advertising, printing and stationery	161.10
Postage, express, telegraph and telephone	210.39
Official publication	1,847.00
Taxes, repairs and other expenses on real estate	654.31
Actuary and Auditor's fees	160.00
Insurance and Bond Premiums	95.00
Gross loss on sale or maturity of ledger assets, viz: Real Estate	1,707.18
TOTAL DISBURSEMENTS	\$ 12,627.93
Balance before transfers	\$113,809.55
Transfers to and from (net)	NONE
BALANCE	\$113,809.55

IV—LEDGER ASSETS

1. Book value of Real Estate (including NONE owned under contract of sale) per Schedule A	NONE	none
2. Mortgage Loans on Real Estate, per Schedule B, first liens \$6,380.70 other than first liens NONE	\$6,380.70	
3. Loans secured by pledge of Bonds, Stocks, or other collateral, per Schedule C		none
4. Liens, loans or other credits on certificates of members		none
5. Book value of Bonds \$50,000.00 Stocks NONE per Schedule D	50,000.00	
6. Cash in association's office .. \$170.00 ..	170.10	
7. Deposits in trust companies and banks not on interest, per Schedule N	610.90	
8. Deposits in trust companies and banks on interest, per Schedule N \$ 56,647.85	56,647.85	
12. TOTAL LEDGER ASSETS AS PER BALANCE, COLUMN 7, Page 3 ..		\$113,809.55
NON-LEDGER ASSETS		
13. Gross interest due—and accrued \$67.05	67.05	
14. Gross interest due per Schedule C	none	
15. Gross interest due per Schedule D ..	none	
16. Gross interest due—and accrued	\$417.02	

16

MOTERU DIRVA

on other Assets	\$417.02	
17. Gross Rents NONE		
18. TOTAL GROSS INTEREST AND RENTS DUE AND ACCRUED		484.07
19. Market value of Real Estate over book value, per Schedule A		none
20. Market, Amortized or Investment value (not including interest in item 15) of Bonds over book value, per Schedule D		none
20A. Market value of Stocks over book value, per Schedule D		none
21. Payments actually collected by Subordinate Lodges not yet turned over to Supreme Lodge		none
28. GROSS ASSETS	\$114,293.62	

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

29. Balance due from organizers not secured by bonds	none	
30. Bills receivable	none	
31. Deposits in suspended banks, less estimated amount recoverable	none	
32. Book value of Real Estate over market value, per Schedule D	none	
33. Book value of Bonds, over Market value, per Schedule D	none	
34. Liens, loans or other credits in excess of net value of indiv. certif.	none	
35. Other assets not admitted, viz:	none	
38. TOTAL ADMITTED ASSETS ..	\$114,293.62	

V.—LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1. Death claims	\$600.00	
3. Sickness and Accident	942.50	
7. TOTAL CLAIMS		1,542.50
8. Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued	none	
9. Estimated amount due or accrued for taxes	none	
10. Borrowed money, — interest due or accrued on same	none	
11. Advanced payments on premiums	406.86	
12. Unearned interest and rent paid in advance	none	
17.		406.86
18. TOTAL UNPAID CLAIMS AND OTHER CURRENT LIABILITIES		\$1,949.36
19. Reserve (specify table of mortality and rate of interest)	\$69,767.00	
20. Whole Life American Experience 4% Illinois Standard	\$69,767.00	
26.		69,767.00
27. TOTAL RESERVES		\$71,716.36
29.		

MOTERU DIRVA

17

30. Total Liabilities	\$71,716.36
31. Unassigned Funds	42,577.26
32. TOTAL TO BALANCE WITH ADMITTED ASSETS	114,293.62

DISTRIBUTION OF ASSETS AND LIABILITIES ACCORDING TO FUNDS

	(1) Mortuary Fund	(2) Disability Fund	(3)	(4) Juv. Fund	(5) Expense Fund	(6) Totals
(a) Total Ledger Assets per "Balance," per item 51, page 3 ..	\$83,023.34	\$23,425.80			\$7,360.41	\$113,809.55
(b) Add total interest and rents due and accrued, per item 18, page 4	406.62	77.45				484.07
(c) Add all other non- ledger assets, items 19-27, inclusive, page 4						
(d) Gross Assets not ad- mitted per item 28, page 4	\$83,429.96	\$23,503.25			\$7,360.41	\$114,293.62
(e) Deduct Assets not admitted, per items 29-37, inclusive page 4						
(f) Total Admitted As- sets, per item 38, page 4	\$83,429.96	\$23,503.25			\$7,360.41	\$114,293.62
(g) Total unpaid claims and other current liabilities, per item 16, page 5	710.75	1,078.50			160.11	1,949.36
(h) Reserves	69,767.00					69,767.00
(i) Special Reserves and Contingency Reserves						
(j) Total liabilities and reserves, except un- assigned funds ...	\$70,477.75	\$1,078.50			160.11	\$71,716.36
(k) Unassigned funds per item 31, page 5	12,952.21	22,424.75			7,200.00	42,577.26
(l) Total to balance item 38, page 4	\$83,429.96	\$23,503.25			\$7,360.41	\$114,293.62

Include herein all claims on certificates in force occurring prior to Dec. 31st last of which the Society has received notice at the date on which this statement is executed, regardless of whether such notice was on Society's blanks or was given orally or by written communication. Has this been done?
Answer... Yes.

VII—EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Total Business of the year		Business in Ill. During year	
	Number	Amount	Number	Amount
1. Benefit Certificates in Force December 31 of previous year, as per line 8 last statement	1752	\$262,800.00	868	\$130,200.00
2. Benefit Certificates written during the year	40	6,000.00	4	600.00
3. Benefit certificates—during the year Adjustment of in force as of Dec. 31, 1944	312	46,800.00	422	63,300.00
4. Benefit Certificates received by transfer during the year				
5. Benefit Certificates increased during the year				
6. Totals	2104	\$315,600.00	450	67,500.00
7. Deduct terminated, decreased or transferred during the year (total of lines 9-13, incl.)	55	8,250.00	16	2,400.00
8. Total benefit certificates in force December 31 of current year ...	2049	307,350.00	434	65,100.00
9. Benefit Certificates terminated by death reported during the year	15	2,250.00	3	450.00
10. Benefit Certificates terminated by lapse reported during the year	40	6,000.00	13	1,950.00
11. Benefit Certificates transferred reported during the year	none	none	none	none
12. Benefit Certificates terminated by.... reported during the year	none	none	none	none
13. Benefit Certificates decreased during the year	none	none	none	none
14. Received during the year from members in Illinois				
Mortuary		\$840.74		
Reserve		242.20		
Disability		none		
Sick and Accident ..		1,369.25		
Expense		1,006.05		
Total		\$3,458.24		

VIII—EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	Total Claims		Illinois Claims	
	Number	Amount	Number	Amount
15. Claims unpaid during December 31 of previous year, as per line 22 last statement	1	\$150.00	1	\$150.00
16. Claims reported during the year	18	2,700.00	3	450.00
17. Totals	19	2,850.00	4	600.00

MOTERŲ DIRVA**19**

18. Claims paid during the year (Item 1, page 3)	15	2,250.00	3	450.00
19. Balance	4	600.00	1	150.00
20. Saved by compromising or scaling down claims during the year		none		none
21. Claims rejected during the year				
22. Claims unpaid December 31 of current year	4	600.00	1	150.00

IX—EXHIBIT OF PERMANENT DISABILITY CLAIMS**N O N E****X—EXHIBIT OF SICK AND ACCIDENT CLAIMS**

	Total Claims		Illinois Claims	
	Number	Amount	Number	Amount
32. Claims unpaid December 31 of previous year, as per line 38 last statement, estimated liability	4	\$ 38.00	2	\$ 13.00
33.crease in such estimated liability during the year				
34. Claims reported during the year	112	4,263.75	27	972.50
35. Totals	116	4,301.75	29	985.50
36. Claims paid during the year (Item 3, page 3)	101	3,359.25	21	770.00
37. Claims rejected during the year		none		none
38. Claims unpaid December 31 of current year, estimated liability	15	942.50	8	215.50

XI—EXHIBIT OF OLD AGE AND OTHER CLAIMS**N O N E**

AMERICAN LITHUANIAN ROMAN
CATHOLIC WOMEN'S ALLIANCE,
Albina Poska, Secretary.

Kuopose ir Apskirtyse**Lawrence, Mass.****Iš apskrities suvažiavimo**

Gegužės 26 d. įvyko Moterų Sąjungos Mass., Me. ir N.H. valstybių apskrities suvažiavimas šv. Pranciškaus parapijos salėje, 2:30 popiet.

Vietinis klebonas, kun. P. Juras,

prieš atidarant sesiją nuoširdžiai sveikino suvažiavusias atstoves. Po to suvažiavimą atidarė malda. Apskrities valdybai užėmus vietas, pirm. G. Kaneb sveikino atstoves.

Apskr. raštininkė peržiūrėjus mandatus, iššaukė delegačių vardus. Užsiregistravo iš 6 kuopų 37 atstovės, gi

su apskr. išd. T. Mitchell, iš Nashua, N.H., buvo 38 atstovės. Viešnios buvo Ona Akstinaitė, iš 69 kp., Worcester, ir Domicelė Stonienė, iš 71 kp., Athol.

5 kp., Worcester—Anelė Thompson, Ona Sidabrienė, Matilda Paulukonienė, Ona Paulukonienė, Genovaitė Kaneb, Marcelė Vaitekūnienė, Joana Sepavičienė, Magdalena Urmonienė ir Marijona Weiksner.

13 kp., Boston—Marijona Gribaitienė, Emilija Kaunelienė ir Katrina Vetrackienė.

16 kp., Lawrence—Marcelė Marcinkevičienė, Lucy Bauba, Helen Savage, Ona Akstinienė, Sofija Rimaitė, Leonora Svencionienė, Liudvika Vencienė, Edna Zenevičiūtė ir Julia Svencionis.

27 kp., Norwood—Aquila Lyons, Alena Novikienė, Ona Navickienė ir Barbara Adomaitienė.

69 kp., Worcester—A. M. Wackell, Marcelė Kuraišienė, Ona Bieliauskienė, Marijona Purienė, Domicelė Anusevičienė, Anelė Savage, Ona Mitchell, Blanche Miller ir Monica Tamolonis.

71 kp., Athol—Veronika Gildutienė, Amilija Mozelnikienė ir Stasė Jasinskienė.

Suvažiavimui pirmininkavo Matilda Paulukonienė, iš Worcester 5 kp.; vice pirm. buvo Aquila Lyons, iš Norwood, rašt. A. M. Wackell iš Worcester 69 kp., išd. Teklė Mitchell, iš Nashua, N.H.

Raštininkė perskaitė protokolą, kuris buvo priimtas su pagyrimu.

Vajaus sekmės

Naujų narių vajaus sekmės pasirodė tokios: 5 kp., Worcester, prirašė 8 naujas nares, 13 kp., So. Boston, nieko; 16 kp., Lawrence, nieko; 27 kp., Norwood, nieko; 69 kp., Worcester, 12 naujų narių; 71 kp., Athol, tikis gauti.

Dovana

Cambridge 22 kp. dėl gegužinės negalėjo atsiųsti atstovų į suvažiavimą. Bet prisiuntė sveikinimą su dovanėle penkių (\$5.00) dolerių padengimui suvažiavimo išlaidų.

A. Thompson, 5 kp. pirm., pranešė, kad nebuvo galima gauti Maironio park, Worcester, apskrities išvažiavimui-piknikui. L. Vencienė, iš Lawrence, pranešė, kad būtų galima gauti Palangos park, bet, kadangi piknikai išėjo iš mados, sunku būtų pritraukti publikos. Po ilgų diskusijų ir patiektų gražių minčių iš norwoodiečių, nutarta kad, jeigu Worcester dvi kuopos susitartų suruošti vakarą apskrities naudai, ir kad tas vakaras įvyktų Aušros Vartų parapijos salėje, Worcester, Spalių mėn. B. Adomaitienės įnešta, kad kitos kuopos prisidėtų prie parengimo.

Kas dėl atgaivinimo Brocktono kuopos, direktorė A. M. Wackell pranešė, kad Brocktono kuopos narės per metinį susirinkimą nusitarė gyvuoti, kaip gyvavo per pastaruosius metus.

Kun. Jonas Bernatonis, naujas vietinis vikaras, sveikino suvažiavimą, reikšdamas džiaugsmo, kad sugrįžo dirbti su lietuviais. Kun. Bernatonis vienus metus vikaravo svetimtaučių parapijoje, Maynard, Mass.

Skundas

Patiektas skundas iš 71 kps., Athol, Mass., kad dr. Fallon, iš Worcester, nepildo ir nepasirašo ligonės blankos.

O. Sidabrienė įnešė, kad raštininkė pasiųstų apskrities padėką laišku 22 kp., Cambridge, už dovaną bei sveikinimą.

Sekantį suvažiavimą nutarta šaukti 22 kp., Cambridge, Mass., Spalių mėn.

Kun. Juras prašė paremti Nukryžiuotojo Seseles, kiek būtų galima.

Tam reikalui piknikas įvyks Brocktone, Darbininkų Dienoje—Labor Day.

Pageidavimas atkartotas kad, kuopos, kurios priims seimelius, rengtų programą pritraukimui daugiau naujų narių.

Įnešta užprašyti šv. Mišias už Venciaus sielą. Buvusi direktorė ir apskr. rašt. L. Vencienė dėkojo apskričiai už užuojautą ir šv. Mišias.

Pakvietus atstoves užkandžio, kun. Juras uždarė suvažiavimą malda 4:30 valandą.

A. M. Wackell,

Mass. Me. ir N.H. apskr. rašt.

Grand Rapids, Mich.

25 Metai Kristaus Darbininkų

Liepos 10, 1921, a.a. vyskupas A. D. Kelly, D.D., šv. Andriejaus katedroje, Grand Rapids, Mich., įšventino į kunigus lietuvių jaunuolį Juozą A. Lipkų. Pirmas šv. Mišias laikė šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Grand Rapids, Mich., Liepos 17, 1921 metais.

Po to paskirtas klebonu į Saginaw, Mich., kur išklebonavo apie penkis metus.

Spalių 31, 1925 metais, a.a. vysk. A. D. Kelly paskyrė klebonu į ŠŠ. Petro ir Povilo parapiją, Grand Rapids, Mich., kurioj ir šandie klebonauja.

★

Kun. J. A. Lipkus yra gimęs Alytuje, Lietuvoj, Gegužės 5, 1894 m. Seminariją pradėjo lankyti Lietuvoj 1910 metais. Sulaukęs 17 m. amžiaus, atvyko į Ameriką. Turėdamas pašaukimo į kunigus, atsieikė tikslą. Jokis darbas nebuvo perprastas, kad padėtų siekti to, ko norėjo.

Keturis metus lankė šv. Juozapo Seminariją, Grand Rapids, Mich., ir penkis metus Grand Seminariją, Mon-

tre, Canada. Mokėsi su Matu Zujum ir kun. Jonu Navieku, MIC., Lietuvoj.

Būdamas darbštus ir sumanus, gerai tvarkė parapijos reikalus ir šandie mūsų bažnyčia yra viena gražiausių lietuvių bažnyčių. Daug energijos ir sveikatos padėjo iki parapijos skolas išmokėjo. Šandie, ačiū Dievui, parapija neturi jokios skolos.

Liepos 10, šventė 25 m. kunigystės jubiliejų.

Būdamas energingas, nenuleidžia rankų; vėl rengiasi prie sunkaus darbo, tai yra statymo naujos klebonijos. Su pagalba parapijonų, tikimės, ir tą darbą atliks.

Lai Dievas duoda sveikatos sveikam ilgai su mumis darbuotis. *M.D.*

Chicago (Brighton Park)

Išvažiavimas Lietuvos našlaičių reikalui. Sukaktuvės.

Moterų Są-gos 20 kuopa ruošias išvažiavimui, kuris įvyks Rugpiūčio mėnesį, Ryans Wood, 87 ir Western Ave.

★

Iš BALF vietos skyriaus sužinota, kad daug dirbama pagalbai Lietuvos našlaičių; daroma vėjus, kad sukėlus lėšų apmokėjimui kelionės į Ameriką. Taigi ir mūsų kuopa, supratus jų naudingą darbą, prisideda nusitardama apmokėti vieno vaikučio kelionę, tai yra sukeiti \$163.00 kuopos vardu.

★

Nutarta ruošti vakaras minėjimui 30 metų nuo įsikūrimo kuopos. Sukaktis pripuola Gruodžio mėnesį. Komisiją sudaro: Statkienė, Jakaitienė, Laurencienė, Skrebutienė, Šakūnienė ir visa valdyba.

★

Gauta padėkos laiškutis nuo Onos Vaitkus ir šeimos dėl pareikštos užuojautos mirus mylimam vyrui.

Kuopa įteikė dovanėlę vestuvių proga narei Irenai Pakeltis, kuri ištekėjo už K. Kazanausko.

★

Kuopa pagerbė nares Helen Statkienę ir Oną Šakūnienę, kurios kuopoj išbuvo virš 25 metus. Kuopa nuoširdžiai sveikino ilgametės nares, nes per eilę metų jos nemažai pasidarbavo Sągos gerovei vienokiu ar kitokiu būdu. Suprantame, kad organizacijos darbas labai mažai susilaukia padėkos, bet kritikos visuomet. Taigi, ir jų darbuotojams teko visko patirti, bet jos mokėjo viską priimti ir, manau, svarbiausiai tai, kad jos mokėjo suprasti, jog organizacijos darbas neturi risti su asmeniniais reikalais, kas daugumoje pas mus pasitaiko. Dėl to nemaža mūsų narių nusivylusios meta organizaciją dėl menkų nesusipratimų, darydamos tik skriaudą sau.

Būkim susipratusios narės, pakęsim kitų ydas. Juk nei viena nesam be klaidų. Ir geriausius norus turint pasitaiko visko. Dirbkim tik organizacijos gerovei. Vertinkim mūsų ilgametes darbuotojas. Lai būna pavyzdžiu visoms narėms, kad pasišventimas savęs nugalėjimas daug padeda dirbuotei. Mokykimės ir mes iš jų tiek dirbti organizacijos gerovei.

Dūkra.

Cicero, III.

Šis-tas iš Mot. Sągos 2-ros kp.

Senai kaip matėme žinučių iš 2-os kuopos. Aš biskį aptingau. Tikėjaus, kad, gal, jaunos, gabsnės už mane pradės rašinėti. Bet nesulaukdama sumaniau pati šį-tą pabrėžti.

M.S. vėjus pasibaigė, berods, be didelių pasekmių. Nenuostabu: kaip prisirengė, tokios ir pasekmės. Mes savo kp. irgi norėjome gauti keletą naujų narių. Išrinkome tam tikrą komisiją. Jos raportas susirinkime nebū-

vo džiuginantis, nes gavusios visokių išsikalbėjimų, būtent jei rašytis į mūsų kp., susilauks neapykantos iš kitos kp. (pas mus randasi dvi M.S. kp.), o prie biznierkių visiškai negalima prieiti. Sako biznio atžvilgiu nėra galimybių, nes susidarytų priešų. Tokios tai pasekmės iš dviejų kuopų vienoj parapijoj.

★

Mūsų kuopoj šįmet tikri celebrančių metai. Vedybinio gyvenimo sidabrinį jubiliejų šįmet šventė sekančios narės: A. Šatkienė, M. Lukauskienė ir A. Mondeikienė. Visas sątes pagerbė ir apdovanojo. Ilgiausių joms metų.

★

Nuo pradžios šių metų kp. susirinkimai pajvairinami. Po kiekvieno susirinkimo pagerbiamos ir pavaišinamos narės, kurių gimtadienis išpuola tą mėnesį. Tas paskatina nares lankyti susirinkimus ir arčiau susipažįstame.

★

Liepos 1 d. mirė ilgametė narė a.a. Magdalena Shneiderienė. Savo laiku velionė yra parodžiusi 2-rai kp. daug geros širdies. Mes gi per 11 metų jos sirgimą stengėmės karts nuo karto atlankyti ir suraminti. Panašią vizitą buvom padarę Balandžio mėnesį. Kaip paprastai, radome linksmą ir žingeidaujančią organizacijos veikimą. Lai Dievas suteikia jai amžiną laimę.

★

Susirinkime, laikytame Liepos 8-tą, padarytas nutarimas, kad, mirus narei išvakarėse laidotuvių visos susirinkumėms prieš karsto sukalbėti dalį rožančiaus. Kai kada pasitaiko trumpas laikas visoms pranešti. Taigi, lai kiekvienai būna žinoma ir lai nelaukia jokių pakvietimų. Iš pranešimų sužinota, kada velionė laidojama. Taigi prieš laidotuves tą vakarą turime laikyti sau už priedermę skaitlingai

susirinkti ir atsisveikinti malda, kaip katalikėms moterims privalu padaryti.

★

Ir vasaros metu nenustojame veikusių. Liepos 24 d. rengiamas "beach party" į Sand Dunes. Kviečiame visas dalyvauti.

A.S.

UŽUOJAUTA

Mirus narei Magdalenai Shneiderienei, M.S. 2-ros kp. narei, reiškiamo užuojautą jos vyrui W. Shneider ir šeimai.

M.S. 2-ra kp., Cicero

Kearny-Harrison, N.J.

33 kuopos žinutės

Mūsų kp. surengė du kortų vakarėlius: vieną Vasario mėn., kitą Kovo. Atliko pelno. Ačiū narėms už pasidarbavimą.

★

Gegužės mėn. 5 d. buvo minima Motinų Diena. Užprašytos šv. Mišios. Narės ėjo bendrai prie šv. Komunijos. Po visam turėta pusryčiai šv. Vardo salėje. Pusryčius paruošė mūsų narės vyras K. Nakrošius ir Mrs. A. Buser. Ačiū jiems.

★

Birželio mėn. susirinkime nutarta turėti buso išvažiavimą į pamari, Belmar, Liepos 14 d. Išrinkta komisija: A. Pietarienė, E. Milūnaitienė, M. Gerulienė. Važiuosime nauju gražiu J. Katiliaus ir S. Gudo busu "Kaukas Bus Company."

★

Birželio 15 d. iš mūsų parapijos buvo išvesti du nauji kunigai: kun. Vincas Svirnelis ir kun. Antanas Kaspars. Kun. Vincas Svirnelis yra mūsų kp. prot. rašt. Onos Žilinskienės brolis. Kitos mūsų narės V. Malinauskienės, kuri yra nesenai persikėlus iš

Ashley, Pa., kp., sūnus iš Tėvų Marijonų Kongregacijos buvo išvestas kunigu Gegužės 26 d., Chicago, Ill., kun. Jurgis Malinauskas. Kp. jiems paskyrė po piniginę dovaną.

Linkime jiems Dievo palaimos darbuotis Kristaus vinyne.

★

V. Malinauskienės yra ir kitas sūnus kunigas, kun. Petras Malinauskas, irgi Marijonas, kuris yra Hinsdale, Ill., Marijonų Seminarijos rektorium.

★

Birželio 23 d. visų parapijos draugijų pasidarbavimu buvo suruošta iškilmės — pietūs mūs dviems jauniems kunigams pagerbti. Įteikta po dovaną nuo kiekvienos draugijos.

★

Kuopos susirinkime buvo skaitytas laiškas kas link Lietuvių našlaičių reikalo. Kp. paskyrė \$5 tam tikslui ir viena sąjungietė aukojo \$20.

★

Sąjungietė Ona Ašmenskienė susilaukė dukrelės. Jai už tai įteikta dovanėlė nuo kuopos. Linkime dukrelei sveikai augti.

A.

Westville, Ill.

Šis-tas iš 70 kuopos

Iš buvusios "bunco and card party" paaukota parapijai \$43.11. Nors vakaras prastas buvo ir mažai žmonių atsilankė, bet visgi padryta pelno.

★

Mūsų labai darbšti narė Marijona Garkauskienė šiuo metu serga. Ona Armonienė susižeidė ranką.

★

Mr. ir Mrs. John Marijanček susilaukė sūnaus. Mrs. Marijanček yra kuopos narė.

Korespondentė.

Kad odinės pirštinės būtų minkštos, jas reikia išplauti tokiame skiedinyje: į vieną kvortą nedegamojo skysčio (cleaning fluid) drabužiams valyti įpilti tris šaukštus parafino.

Perdegę taukai jau niekam nebūna tikę. Taigi, norint tuos pačius taukus panaudoti ir kitam kartui, reikia žinoti, kad jie nebūtų perdegę.

Į paruoštą vaisių mišinį paštetams (pajams) įlašinus kelis lašus lemono sunkos, paštetui priduos malonesnio skonio.

Padėka

Dėkoju už padarytą man surpizą, Birželio 10 d., mano 25 m. sukakties darbuotei 20 kuopoje paminėti.

Ypatingai dėkoju 20 kuopai ir narėms, būtent V. Gedminienei, C. Ancher, C. Stulgienei, U. Gerlavičienei, U. Rasteinienei, N. Radke, Pečukienei, M. Jakaitienei, H. Wengeliauskienei, M. Panavienei, J. Baliūnienei, B. Stirbienei, P. Kvietkienei, O. Manikienei, M. Walters, A. Mikaliūnienei, A. Snarskienei, J. Pukelienei, F. Strang, E. Kass, M. Markūnienei, P. Bredeckai, A. Pierzynskienei, V. Kutchins, S. Petrošienei; Rengimo komisijai: M. Paukščienei, O. Paurazienei, S. Junokienei ir M.S. Centro valdybos narėms: A. Poškienei, E. Paurazienei, S. Sakalienei, M. Paukščienei, M. Kasevičienei.

P. Urbai už gėles. P. Precin už nuotrauką fotografijų.

Dėkoju sūnui Ernest, marčiai Genovaiti ir uošvienei B. Ambrose, ir B. Ambrozaiti už leidimą restorano vakarienei, už pagaminimą valgių ir patarnavimą.

Visoms dėkoju už dovaną—gražią rašomąją plunksną. Bus atmintis vi-

sam mano gyvenimui. Rašydama atsiminsiu jūsų geras širdis ir maldausiu Dievo geros sveikatos darbuotis sykiu da daug metų garbingai Moterų Sąjungos organizacijai.

Elena Statkienė.

A. a. Marijona Žarskienė, 86 metų

Mirė, Gegužės 17 d., pas dukterį Antaniną ir žentą Kazimierą Binkinus, 437 48th St., Brooklyn, N. Y. Buvo kilus iš garsiųjų Anykščių.

Gyveno 20 metų prieš Didįjį Karą Vilniuje. Per pirmąjį karą ji matė daug vargo — net ir badą turėjo pakentėti. Jos vyras tuomet mirė badu.

Gyvendama Vilniuje, ji buvo "Rūtos" draugijos salės prižiūrėtoja. Ji pažino visą eilę tuometinių Vilniaus inteligentų ir artistų, kurie rinkdavosi į "Rūtos" svetainę. Jos duktė, Elena Vizienė, buvo viena iš tų, kuri kartu su kitais pirmutiniais, verkdami iš džiaugsmo, bučiavo pirmą išėjusį lietuvišką laikraštį "Vilniaus Žinios".

Dr. J. Basanavičius tuomet M. Žarskienės prašė dainuoti lietuvių dainas į pirmas lietuviškas plokšteles, bet kadangi senutė buvo labai religinga, o tuo laiku buvo gavėnia, tai ji atsisakė, nors paskui jau gailėjosi.

Velionė paliko nuliūdime dvi dukteris, Eleną Vizienę ir Antaniną Binkinienę, gyvenančias Brooklyne, ir du sūnus Lietuvoje. Viso turėjo dešimt vaikų — 5 sūnus ir 5 dukteris. Ji buvo sulaukus 8 anūkų ir 10 proanūkų.

Jos tipingas, kaip senos moteries, paveikslas keletą kartų pasirodė sveitintųjų spaudoje — žurnaluose, tik nebuvo pažymėta, kad tai lietuvė.

Velionė iškilmingai palaidota Gegužės 21 d., iš šv. Jurgio par. bažnyčios, šv. Jono kapuose.